

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

I. Qvorundam Poloniae Episcoporum conatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

I. ATENDVM omnino est, præter veritatem, quæ indiuidua Catholice Ecclesiæ est comes, ac propriam ipsius virtutem, Catholice religionis in Poloniæ regno conseruationem doctri- na & sanctitati Episcoporum quorundam deberi: quorum multi animaduertentes, Pastorum in Germania secordia & veterno evenisse, vt tor lupi in ouile irruperint, etiam atquæ etiam super gre- gibus fidei suæ commissis vigilaõdum sibi statuerunt. Inter hos præcipui fuerunt, Andreas Nefo- nius Episcopus Plocensis in Lituanie, & Valerianus Epis- copus Vilensis: super omnes vero optimus ille & doctissimus Cardinalis Hosius perdius ac pernox quasi pro Ec- clesia conseruatione excubabat. Ad subleuandam vero tanti oneris magnitudinem, ministros fide- les & industrios sibi accessuerunt, qui in partem curæ pro Dominico grege venirent, Patres nimi- rum Societatis Iesu, qui paucis annis, insigni fe- cunditate, vndeclim Collegia & Residentias per Regnum illud periculis maximis inuolutum con- stituerunt, & magnum diuini verbi præconum, Confessariorum & iuuenitutis moderatorum nu- merum in aciem contra hæresin fugandam vndi- que & profligandam produxerunt, Catholicamque Ecclesiam sanctam etiam pluribus in locis conseruarunt. Auctoque subinde numero ad 1000. capitum censum, duas Provincias Collegijs & Residentijs multiplicatis effecerunt.

II. Porro ad conseruationem veræ in Polonia fidei non parum momentia tulerent Ecclesiastico- rum in eo regno, auctoritas & diuitiae. Vix enim credi potest, quanta ibi Archiepiscoporum, E- piscoporum, & aliorum Prælatorum tam quoad confederationes, quam quoad externas opes sit potentia. Aint Gnesnensem Archiepiscopum quadraginta, Cracouensem sexaginta, Postani- ensem quadraginta quinque ducatorum millia an- nua in censi habere, detractis sumptibus domestici- cis. Qui minimum quindecim ducatorum millia ex redditibus percipiunt. Gnesnensis certe, Leo- poliensis, Cracouensis, Ploensis, Vilensis, Gui- auensis, singuli ultra quadragena ducatorum millia ex censiibus annuis habent. Ex quo apparet, quomodo primitiva Ecclesia per paupertatem locuplerata, & per vilitatem & humilitatem suam ad tantam dignitatem eleata sit. Res omnes sua tempora habent & ætates. Et quemadmodum sub primis velut Ecclesiæ cunabulis Christianorum templa admodum humilia & inornata, paullatim

vero amplissimis donarijs, & ad maiorem Dei ho- norem exquisito ornatu fuere instructa: sic Re- ges ac Principes terræ, postquam Christianæ reli- gioni nomen deissent, nihil honorificentius sibi existimarunt, quam ad Ecclesiæ pedes coronas suas deponere, & bona atque opes suas eius Præsu- libus distribuere, vt tanto melius dignitatem suam tueri possint. Hoc quidem plerique omnes Chri- stiani Imperatores, Reges & Principes, fecerunt; in primis vero Polonia reges, in qua Ecclesiæ præ- fulum tanta est dignitas, vt etiam ab aduersarijs & inimicis summo honore afficiantur & demisse ob- serventur.

Quo tempore Andegauensis ad Poloniæ capi- pellendum regnum fuit aceritus, vidimus in Gallia Palatinos Cracouensem & Drohiciensem Trinitarios, Comitem item Tenchinensem & Palatinum Lublinensem Lutheranos, aliosque di- versarum sectarum Magnates, Archiepiscopos & Episcopos summo venerationis cultu prosequen- tes, vt nesciam an maior à Catholicis honor ip- sis potuerit exhiberi. Absente quidem Rege, aut interregni tempore penes Gnesnensem Archi- episcopum præcipua est potestas, cui Regni pro- ceras non minus obediunt quam ipsi Regi. Si- gulari vero magnificètia exteriori omnes vtun- tur. Qui minimum, centum equitibus, alij du- centis, trecentis, aut etiam quadringentis equi- bus comitati incedunt domi vero præcipuo- rum regi procerum ministerio vtuntur, immo nobilissimæ familiæ hæreditaria eiusmodi officia honori sibi ducunt. Quod si Protestantium ac Caluinistarum exemplo armis & vi Catholicam doctrinam propagate vellent, quantas Deum im- mortalem, copias, vel contra omnes tam Regni quam ipsorum dignitatia aduersantes & opibus in- fidiantes, omnes isti Archiepiscopi, Episcopi & Prælati contrahere & producere possent! Calum- niantur quidem haec potentiam Ecclesiasticis in personis Ministelli verborum, sed ita vt sperent eam in Ora sua deriuandam, aut abrogatam fore lupis ingressuris aperturam. Sed Opes istiusmodi & diuitiae non minimum Ecclesiæ contra hostium assultus sunt propugnaculum, vt ipsa Germania suo comprobat experimento.

III. De his memorabile in primis Philippi Gallorum Regis cui Augusti & Conquestoris ex merito fuit cognomen, dictum celebratur. Hunc Imperator Otho IV. cum Rex Angliae &

A 222 Comes